

Folkrörelser i samarbete för ICC

av Jan Bellander

Sedan 1989 har inom FN pågått ett arbete med att skapa en permanent *internationell brottsmåls-domstol: International Criminal Court (ICC)*. Den beräknas bli verklighet om ungefär ett år. Här något om dagens situation.

Kort efter det att FN grundats fick dess **Folkrättskommission, ILC** (International Law Commission) i uppdrag att kodifiera principerna från Nürnberg-rättegången, men arbetet låg nästan helt nere under det kalla krigets tid. Men 1989 initierade FN:s Generalförsamling det som på svenska brukar kallas **Folkrättsdekaden** (United Nations Decade of International Law). I samband med detta togs idén om en internationell domstol upp igen av Trinidad och Tobago. Denna gång gick arbetet betydligt snabbare. Generalförsamlingen begärde att ILC skulle göra ett utkast till stadgar för **ICC**.

En särskild arbetsgrupp för internationell straffrätt skapades inom ILC 1992. Året därpå lämnade den över ett utkast till domstolsstadga till ILC. Efter ytterligare finslipning antog ILC, sommaren 1994, det utkast till domstolsstadga som nu används i det fortsatta arbetet.

Domstolens framtida skepnad är ännu diffus och visionerna varierar beroende på vem man talar med. Redan från början har det dock stått klart att domstolen skall fungera som ett komplement till existerande rättssystem. Det blir i princip bara brott begångna där de nationella rättssystemen

fallit samman som kommer att tas upp av domstolen.

Under de senaste åren har dessutom blivit alltmer tydligt att det bara blir s.k. *hard core crimes* mot den internationella humanitära rätten som kommer att falla under domstolens jurisdiktion. Brottskatalogen kommer att likna de som används av tribunalerna för krigsförbrytelser, folkmord och brott mot mänskligheten begångna i det forna Jugoslavien och i Rwanda. Möjligen kommer man också att snegla på den internationella brottskod som lades fram av folkrättskommissionen i juli 1996. I den ingår även brott mot FN-personal och internationell aggression.

Tillsammans med den formella arbetsgruppen deltar också många ideella folkrörelser (NGO:s) i arbetet på att skapa ICC. Några av dessa NGO:s finns listade nedan.

Under det närmaste året finns det för första gången under nästan ett halvt sekel en realistisk chans att en Internationell brottsmålsdomstol (International Criminal Court, ICC) under FN kommer till stånd. ICC skall lagsöka och fälla individer som begått de allvarligaste brotten mot världssamhället, såsom *folkmord, krigsförbrytelser* och *brott mot mänskligheten*.

Tidsschema för ICC:

Historik:

1950	ILC får mandat att kodifiera Nürnberg-rättegångens principer
1989	Trinidad och Tobago introducerar tanken på permanent domstol
1993	Säkerhetsrådet etablerar Ad Hoc Tribunal Jugoslavien
1994	ILC utkast till draft statute
1995	Ad Hoc Committee två möten. I december initierar GF en PrepCom
1996 mars-april	Första session PrepCom
1996 augusti	Andra session PrepCom
1997 feb	Tredje session PrepCom

Planerade aktiviteter:

1997 aug	Fjärde session PrepCom
1997 dec	Femte session PrepCom
1998 mars-april	Sjätte session PrepCom
1998 juni	Internationell konferens för att realisera ICC

CICC:

Många ideella organisationer (NGOs) deltar i arbetet för att förverkliga ICC. På initiativ av World Federalist Movement har bildats en paraplyorganisation, CICC (Coalition for an International Criminal Court). En förteckning över några av organisationerna i CICC finns nedan. Bland de ledande i detta arbete är **Amnesty International** och **World Federalist Movement**.

Några av de NGOs som deltar i arbetet för ICC:

Amnesty International

Association Internationale de Droit Penal
B'nai B'rith International
Baha'i International Community
Coordinating Board of Jewish Organizations
Carter Center
Center for the Development of Int'l Law
Center for UN Reform Education
DePaul Institute for Human Rights
European Law Students Association
Equality Now
FN-förbundet
Global Policy Forum
Human Rights Watch
Institute for Global Policy

Instituto Superiore Internazionale di Scienze Criminali
International Commission of Jurists
International Human Rights Law Group
International League for Human Rights
Lawyers Committee for Human Rights
No Peace Without Justice
Parliamentarians for Global Action
Quaker UN Office
Transnational Radical Party
United Nations Association-USA
War & Peace Foundation
World Federalist Movement
WFA: ICC Project
World Order Models Project